

Onderwerp
Overstromingsgevaar- en risicokaarten 3de cyclus Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR)

Kern mededeling:
Op 25 november 2025 zijn door Gedeputeerde Staten de overstromingsgevaar- en risicokaarten 3de cyclus Richtlijn Overstromingsrisico's, vastgesteld.

Mededeling:
De Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) is een Europese richtlijn die tot doel heeft om overstromingsrisico's in de lidstaten in beeld te brengen en te beperken. Het betreft hierbij de overstromingsrisico's als gevolg van een dijkdoorbraak.
De richtlijn is in 2007 van kracht geworden. Momenteel loopt de derde cyclus van de ROR, waarvan het vaststellen van de overstromingsgevaar- en risicokaarten onderdeel van vormt. Na vaststelling (door alle provincies) worden de kaarten door het ministerie van IenW openbaar gemaakt en gerapporteerd aan de Europese Commissie.
Voor de provincie Flevoland is de kans op een overstroming als gevolg van een dijkdoorbraak heel klein, echter zijn de gevolgen heel groot.

De Richtlijn Overstromingsrisico's heeft tot doel de negatieve gevolgen van overstromingen voor de gezondheid van de mens, het milieu, het cultueel erfgoed en de economische bedrijvigheid in beeld te brengen en te beperken. De ROR kent een cyclus van zes jaar, telkens bestaande uit drie stappen:

- Een voorlopige overstromingsbeoordeling en op basis daarvan de aanwijzing van gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico. Deze gebieden betreffen onder andere de poldergebieden zoals Flevoland en gebieden met rivierbeddingen. In het BO Water van december 2024 zijn de risicogebieden vastgesteld. Voor het bepalen van deze gebieden is informatie uit de Landelijke Databank Overstromingen (LDO) gebruikt.
- Het opstellen van overstromingsgevaar en -risicokaarten voor de aangegeven gebied.
- Het opstellen van de overstromingsrisicobeheerplan (ORBP) door het Rijk. In dit plan staan de doelen en maatregelen om de overstromingsrisico's te beperken. Het gaat hierbij om de doelen en maatregelen die reeds zijn vastgesteld in onder andere het Hoogwaterbeschermingsprogramma (onderdeel van het Deltaprogramma).

De overstromingsgevaarkaarten laten zien welke gebieden kunnen overstromen onder bepaalde scenario's. Door deze te combineren met open databestanden over bevolking, economie, milieu en cultureel erfgoed ontstaan de overstromingsrisicokaarten.

Een uitgebreide uitleg is weergegeven in de bijlage: memo toelichting ROR3.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Memo toelichting kaarten ROR3	3455293	ja

Registratienummer

3457519

Datum

25 november 2025

Afdeling/Bureau

ETBOWA

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Simonse, J.N.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

Memo toelichting kaarten ROR 3

Van	ROR - Werkgroep kaarten
Afgestemd met	ROR Coördinatoren groep
Datum	14 oktober 2025
Onderwerp	Overstromingsgevaar- en risicokaarten 3 ^e ronde Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR): achtergrond, uitgangspunten, organisatie en gebruik.

Doel memo

Deze memo geeft toelichting op de overstromingsgevaar- en risicokaarten van de 3e ronde van de Richtlijn Overstromingsrisico's. De memo beschrijft de achtergrond, uitgangspunten, organisatie en gebruik van de kaarten, met als doel Gedeputeerde Staten in positie te brengen om de kaarten vast te stellen. Daarnaast dient de memo ter kennisgeving aan nationale werkgroepen, commissies en bestuurlijke overleggen.

Managementsamenvatting

Deze managementsamenvatting geeft een overzicht van de belangrijkste punten uit de toelichting op de overstromingsgevaar- en risicokaarten van de 3e ronde ROR.

- **De kaarten vormen de tweede stap in de zesjaarlijkse ROR-cyclus.** Nadat gebieden met potentieel significant overstromingsrisico zijn aangewezen en de voorlopige risicobeoordeling (VORB) is geactualiseerd (stap 1), worden in deze stap kaarten voor die gebieden opgesteld die inzicht geven in zowel de kans op als de gevolgen van overstromingen. Deze kaarten zijn vervolgens de basis voor de risicobeheerplannen (stap 3).
- Er zijn twee soorten kaarten: **gevaarkaarten en risicokaarten**. Gevaarkaarten laten zien welke gebieden kunnen overstromen onder bepaalde scenario's. Door deze te combineren met open databestanden over bevolking, economie, milieu en cultureel erfgoed ontstaan risicokaarten die de mogelijke gevolgen laten zien.
- **In deze derde ronde is een grote update doorgevoerd.** Circa 80% van de scenario's is vernieuwd. Het exacte beeld verschilt per waterschap en provincie.
- **De scope is verbreed ten opzichte van de tweede ronde.**
 - Er is een grote uitbreiding van de zogenoemde type D2-overstromingen meegenomen. Dit zijn overstromingen door het overlopen van regionale watersystemen, zoals beken en kleinere rivieren.
 - Daarnaast zijn, in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, voor het eerst risicokaarten opgesteld voor cultureel erfgoed. Hiermee is invulling gegeven aan een advies uit het assessment van de kaarten van ROR2.
- Naast de verbreding van de scope wijzigen de kaartbeelden ten opzichte van de vorige ROR ronde ook door **nieuwe inzichten en veranderingen van de overstromingskansen achter primaire en niet-primaire waterkeringen**. Zo zijn keringen daadwerkelijk aangepast (bijvoorbeeld door dijkversterkingen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma), zijn inzichten in de sterkte van keringen geactualiseerd (door beoordelingen en toetsingen, zoals de landelijke beoordeling LBO-1) en zijn normen voor sommige regionale keringen aangepast. De overstromingskansen zijn vastgesteld door de keringbeheerders op basis van het zogenoemde beheerdersoordeel, waarin deze veranderingen en inzichten zijn meegenomen.

- **De totstandkoming van de kaarten volgt de in het *Plan van Aanpak 3e implementatieronde EU-ROR (mei 2022)* beschreven werkstructuur.** De interbestuurlijke projectgroep IMPRO voert de interbestuurlijke regie op de implementatie en bereidt bestuurlijke keuzes voor richting het Bestuurlijk Overleg Water (BO Water). De werkgroep Kaarten adviseert over inhoudelijke keuzes en coördineert de productie. De waterbeheerders leveren scenario's en brondata aan, terwijl de provincies verantwoordelijk zijn voor de productie, actualisatie, vaststelling en publicatie van de kaarten. Vaststelling gebeurt door Gedeputeerde Staten per provincie; het BO Water wordt vervolgens geïnformeerd.
- De kaarten worden, conform Europese regelgeving, gerapporteerd aan de Europese Commissie en openbaar gepubliceerd. **Het beheer en de actualisatie van scenario's en kaarten zijn een doorlopend proces, ook na de oplevering voor de ROR.** Waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat worden actief gestimuleerd om overstromingsinformatie continu te beheren en zonodig te verbeteren en te actualiseren. De landelijke informatievoorziening en kwaliteitsborging blijft ook actief.

Inhoudsopgave

1. **Achtergrond ROR overstromingsgevaar en -risicokaarten 3^e ronde ROR**
2. **Uitgangspunten kaarten**
3. **Verschillen ten opzichte van ROR 2**
4. **Proces en Organisatie**
5. **Gebruik van de kaarten**

1. Achtergrond ROR overstromingsgevaar en -risicokaarten 3^e ronde ROR

ROR proces in het kort

De Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) is een Europese richtlijn die in 2007 van kracht is geworden. De ROR heeft tot doel de negatieve gevolgen van overstromingen voor de gezondheid van de mens, het milieu, het cultureel erfgoed en de economische bedrijvigheid te beperken.

De ROR kent een cyclus van zes jaar, die telkens bestaat uit drie stappen:

- Een voorlopige overstromingsrisicobeoordeling (artikel 4) en op basis daarvan de aanwijzing van gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico (artikel 5);
- Het opstellen van overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten (artikel 6) voor de aangewezen gebieden; en
- Het opstellen van overstromingsrisicobeheerplannen (artikel 7), gebaseerd op de kaarten uit stap 2.

De gevaar- en risicokaarten

In de tweede stap van de ROR-cyclus zijn gevaar- en risicokaarten opgesteld voor de aangewezen gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico. De kaarten laten steeds een totaalbeeld van het overstroombare gebied zien. In werkelijkheid zal een specifiek overstromingsscenario meestal slechts een deel van dit gebied treffen. Overstromingen treden namelijk nooit allemaal tegelijk op, omdat zij door uiteenlopende omstandigheden worden veroorzaakt.

De kaarten zijn gebaseerd op vier kansklassen van overstromingsscenario's:

- Grote kans (orde van grootte 1/10 per jaar) – dit betreft veelal buitendijkse gebieden en gebieden die bij hevige neerslag onder water kunnen komen te staan.
- Middelgrote kans (orde van grootte 1/100 per jaar).
- Kleine kans (orde van grootte 1/1.000 per jaar).
- Scenario's van buitengewone gebeurtenis (orde van grootte 1/10.000 per jaar of kleiner).

ROR3:	ROR-kaart 1	ROR-kaart 2	ROR-kaart 3	ROR-kaart 4 (overstroomik.nl)
Duiding mate van waarschijnlijkheid	Grote kans	Middelgrote kans	Kleine kans	Extreem kleine kans
	Ordegrootte 1/10 per jaar	Ordegrootte 1/100 per jaar	Ordegrootte 1/1.000 per jaar	Scenario's van buitengewone gebeurtenis
	kans > 1/30 per jaar	1/300 < kans ≤ 1/30	1/3.000 < kans ≤ 1/300	Maximaal beschikbaar scenario

Voor elke kansklasse zijn gevaarkaarten opgesteld. Deze geven inzicht in:

- Omvang van de overstroming (vlakken van overstroomde gebieden);
- Maximale waterdiepte (waterdiepten in de overstroomde gebieden).

Op basis van deze gevaarkaarten zijn risicokaarten opgesteld. Deze combineren het overstromingsbeeld met gegevens over maatschappelijke waarden en functies, zodat duidelijk wordt wat de gevolgen zijn. Er zijn risicokaarten voor:

- Inwoners in overstroomd gebied (CBS-vierkanten met inwoners);
- Economische bedrijvigheid (oppervlakten met economische activiteiten);
- IED-installaties (installaties onder de Europese richtlijn industriële emissies);
- Kwetsbare gebieden (drinkwaterwingebieden, Natura 2000-gebieden en zwemwaterlocaties);
- Cultureel erfgoed (musea, archieven en rijksmonumenten).

Door de combinatie van kansklassen, gevaarkaarten en risicokaarten is een samenhangend beeld ontstaan van de kans op en mogelijke gevolgen van overstromingen voor mens, economie, milieu en cultureel erfgoed. Deze informatie vormt de basis voor de derde stap van de ROR: het opstellen van overstromingsrisicobeheerplannen.

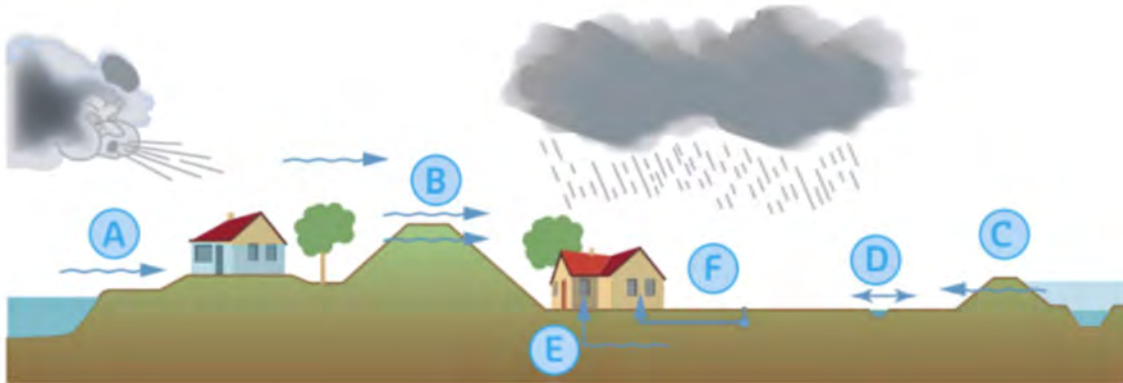
2. Uitgangspunten kaarten

Bij de totstandkoming van de gevaar- en risicokaarten in de derde ronde van de ROR zijn een aantal uitgangspunten vastgesteld door IMPRO. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Scenario's en typen overstromingen: de kartering is uitgebreid met overstromingen vanuit regionale (D) wateren, zoals besloten in de VORB door BO Water (11 december 2024). Er zijn meerdere redenen om deze toe te voegen:
 - de toenemende overstromingsrisico's door klimaatverandering, waardoor regionale wateren vaker buiten hun oevers treden en wateroverlast veroorzaken;
 - de toenemende ruimtelijke druk door woningbouw en intensiever landgebruik, waardoor het potentiële risico in deze gebieden toeneemt, ook waar dit nu nog laag is;
 - het inzichtelijk maken van de risico's vergroot het waterbewustzijn;
 - het eenduidig publiceren en gebruiken van overstromingsdieptekaarten ondersteunt besluitvorming in ruimtelijke ordening en crisisbeheersing.
 - Aanvullende reden is dat de Europese Commissie een vollediger kartering van dit type overstromingen heeft geadviseerd na de beoordeling van ROR 2.

Datum 15 oktober 2025

Onderwerp Overstromingsgevaar- en risicokaarten 3e ronde Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR): achtergrond, uitgangspunten, organisatie en gebruik.

OVERZICHT VAN DE VERSCHILLENDE TYPEN OVERSTROMINGEN DIE IN DE ROR WORDEN ONDERSCHIEDEN. DE ROR KAARTEN VAN NEDERLAND BESTAAN UIT DE OVERSTROMINGSSCENARIO'S VAN DE CATEGORIEËN A (BUITENDIJKS GEBIED), B (DOORBRAAK PRI-MAIRE WATERKERINGEN, C (DOORBRAAK NIET-PRIMAIRE KERINGEN) EN D (OVERLOOP UIT REGIONALE WATERSYSTEMEN). CATEGO-RIE E (OVERSTROMING VANUIT GRONDWATER) RAPPORTEREN WE NIET VANUIT NEDERLAND. VOOR CATEGORIE F (OVERSTROMIN-GEN DOOR INTENSE NEERSLAG) VERWIJST NEDERLAND IN DE RAPPORTAGE NAAR HET PORTAAL MET DE KAARTBEELDEN VAN DE STRESSTEST RESULTATEN VANUIT HET DELTAPROGRAMMA RUIMTELIJKE ADAPTATIE.

- Dekking van de kaarten: de kaarten zijn landsdekkend en bestrijken alle gebieden met po-tentieel significant overstromingsrisico. Bronhouders hebben hiervoor de scenario's en kan-sen aangeleverd.
- Peildatum basisinformatie: de peildatum van de gebruikte basisinformatie is vastgesteld op 1 januari 2025. Voor de risicokaarten is gewerkt met zo actueel mogelijke open databe-standen.
- Overstromingskansen: de indeling in kansklassen is ongewijzigd gebleven ten opzichte van ROR2. Er worden vier klassen gehanteerd: grote kans, middelgrote kans, kleine kans en buitengewone gebeurtenis. Deze systematiek is internationaal afgestemd en sluit aan bij de Europese richtlijn.
- Grensoverschrijdende kaarten: door de uitbreiding van de gebieden met potentieel signifi-cant risico sluiten de kaarten beter aan op de kaarten van de buurlanden België en Duits-land. Bij het maken van de kaarten hebben het Rijk en/of provincies afgestemd met de be-treffende instanties in de buurlanden.
- Vrijwillige kaart Cultureel Erfgoed: Voor cultureel erfgoed is voor het eerst een risicokaart opgesteld in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, waarin musea, archieven en rijksmonumenten zijn opgenomen.
- Gebruik van open data: Voor het verzamelen van de data die – naast de waterdieptekaar-ten - nodig is om de risicokaarten te maken, is enkel gebruik gemaakt van open data. Data die ofwel beschikbaar zijn via het CBS en/of het Nationaal Georegister. De databronnen, inclusief peildatum, worden bij de toelichting van de kaarten weergegeven.

3. Verschillen ten opzichte van ROR 2

Ten opzichte van de tweede ronde van de ROR zijn er in deze derde ronde belangrijke vernieuwin-gen doorgevoerd. Allereerst is er sprake van een grootschalige update van de overstromingssca-nario's. Ongeveer tachtig procent van de scenario's is vernieuwd en daarnaast zijn er veel nieuwe scenario's toegevoegd. Dit laat zien dat de bronhouders het belang van actuele scenario's duidelijk onderkennen. De nieuwe scenario's zijn gebaseerd op recentere gegevens, zoals de laatste versie van het Actueel Hoogtebestand Nederland, en zijn met behulp van verbeterde modelinstrumentaria tot stand gekomen. Daarmee kunnen scenario's sneller en nauwkeuriger worden berekend. Dit heeft tot gevolg dat ook méér scenario's voor dezelfde gebieden zijn doorgerekend dan in de vorige ronde. Illustratief voor de grootschalige update is dat de hoeveelheid data in de Landelijke Data-bank Overstromingsinformatie (LDO) in 2025 alleen al meer dan verzesvoudigd is.

Ook de inschatting van de overstromingskansen van keringen is geactualiseerd. Hiervoor is ge-bruikgemaakt van het zogenoemde beheerdersoordeel van de keringbeheerders, waarin de

Datum 15 oktober 2025
Onderwerp Overstromingsgevaar- en risicokaarten 3e ronde Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR): achtergrond, uitgangspunten, organisatie en gebruik.

nieuwste inzichten zijn verwerkt. Bij primaire keringen zijn daarbij de resultaten van de landelijke beoordeling (LBO-1) en de versterkingen uit het Hoogwaterbeschermingsprogramma meegenomen. Voor sommige regionale keringen zijn normen aangepast en in de kansen verwerkt.

Voor de risicokaarten is gewerkt met de meest actuele basisinformatie, met als peildatum 1 januari 2025. Daarbij is enkel gebruikgemaakt van open databestanden. Dit heeft er onder meer toe geleid dat voor de kaart van IED-installaties een ander, vernieuwd databestand is toegepast.

Daarnaast zijn, zoals aangegeven, in deze ronde voor het eerst zogenoemde type D2-overstromingen meegenomen. De gevolgen voor het kaartbeeld zijn al vanaf de grote kanskaart visueel zichtbaar.

In de geactualiseerde VORB van 2024 zijn de gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico (GPSOR) uitgebreid met alle gebieden die kunnen overstromen vanuit genormeerde regionale watersystemen (Type D overstromingen). Doel was om deze (zoveel mogelijk) op kaart te zetten. Als gevolg hiervan zijn er in ROR3 meer (bestaande) gegevens verzameld. Voor deze uitbreiding zijn gegevens voortkomend uit watersysteemanalyses t.b.v. de wettelijke toetsing aan normen voor wateroverlast gebruikt. Voor de meeste, maar niet voor alle gebieden zijn deze gegevens bruikbaar of kiezen provincies ervoor ze niet op kaart te zetten, omdat bijv. gegevens verouderd of watergangen niet meer genormeerd zijn. ROR3 wordt gezien als een groeimodel. Vooralsnog komen de gegevens voor provincies Drenthe en Flevoland en mogelijk Groningen om genoemde redenen niet op de kaarten.

Nieuw is verder dat er een vrijwillige kaart is toegevoegd, die als aanvulling informatie biedt buiten de verplichte Europese kaders. Ook is er voor het eerst een risicokaart opgesteld voor cultureel erfgoed. In samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zijn musea, archieven en rijksmonumenten in beeld gebracht die bij overstromingen geraakt kunnen worden.

4. Proces en Organisatie

Proces en planning

Het proces voor de totstandkoming van de gevaar- en risicokaarten in het afgelopen jaar kende een aantal vaste stappen en mijlpalen. Zie onderaan deze paragraaf de gevolgde planning.

Op 1 mei 2025 moesten alle basisgegevens – de overstromingsscenario's en de bijbehorende overstromingskansen – door de bronhouders (waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat) zijn aangeleverd. Dit was een belangrijke deadline, omdat hiermee de basis werd gelegd voor de verdere uitwerking van de kaarten.

Na deze aanlevering zijn de kaarten stap voor stap ontwikkeld. In juni 2025 werd een eerste conceptversie van de gevaarkaarten opgesteld, in begin augustus volgde een tweede versie en in september de eindconcepten.

Het ontwikkelproces was daarmee iteratief: elke versie werd verbeterd en aangescherpt op basis van nieuwe inzichten en terugkoppeling.

Met de eindconcepten is nu het besluitvormingsproces gestart. De bronhouders zullen hierin bestuurlijk aangeven dat de geleverde gegevens op de juiste manier zijn verwerkt in de gevaarkaarten. Daarna bereiden de provincies de vaststelling door Gedeputeerde Staten voor.

Planning

Nr.	Stap	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1a	Verzamelen scenario's												
1b	Verzamelen kansen												
2	Valideren en verbeteren												
3	Maken concept kaarten												
4	Vaststellen door GS												
5	Rapporten en publiceren												

Belangrijke data

Datum	Deadline
1 februari 2025	Alle bronhouders min. 1 scenario ge-upload in LDO
19 februari 2025	Vaststellen aanpak bepalen overstromingskansen
1 mei 2025	Aanleveren overstromingsscenario's
1 mei 2025	Aanleveren overstromingskansen
1 september 2025	Concept ROR-kaarten beschikbaar
1 december 2025	Akkoord Gedeputeerde Staten
22 december 2025	Rapportage en publicatie ROR-kaarten

Datum 15 oktober 2025
Onderwerp Overstromingsgevaar- en risicokaarten 3e ronde Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR): achtergrond, uitgangspunten, organisatie en gebruik.

Organisatie

De organisatie van de derde ronde van de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) is vastgelegd in het *Plan van Aanpak 3e implementatieronde EU-ROR 2022–2028*. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is eindverantwoordelijk voor de implementatie en werkt daarbij nauw samen met provincies, waterschappen, veiligheidsregio's, gemeenten en het ministerie van Justitie en Veiligheid.

De uitvoering is belegd bij het interbestuurlijke programma IMPRO, dat onder voorzitterschap van IenW de regie voert en bestuurlijke keuzes voorbereidt voor de Stuurgroep Water (nu Bestuurlijk overleg – BO Water). Binnen IMPRO zijn drie werkgroepen actief, waaronder de werkgroep Kaarten, die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke voorbereiding en productie van de gevaar- en risicokaarten. IPO/BIJ12 heeft hierin de voorzittersrol, vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid van de provincies voor het maken, actualiseren, vaststellen en publiceren van de kaarten.

De ROR-coördinatorenoverleggen, met vertegenwoordigers van alle provincies, zorgen voor de voortgangsbewaking, de afstemming tussen provincies en het voorbereiden en begeleiden van het vaststellings- en afstemproces. De bronhouders (waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat) leveren de scenario's en kansen aan. Deltares zorgt voor de kwaliteitsborging van de scenario's in het LDO. Daarna volgt het verwerken de aangeleverde gegevens in de kaarten. Nadat de bronhouders bestuurlijk aan Gedeputeerde Staten (GS) hebben bevestigd dat de geleverde gegevens op juiste wijze in de kaarten zijn verwerkt, volgt bestuurlijke vaststelling door Gedeputeerde Staten.

5. Gebruik van de kaarten

De overstromingsgevaar- en risicokaarten worden na vaststelling openbaar gemaakt en gepubliceerd op risicokaart.nl / Atlas Leefomgeving. Daarmee wordt voldaan aan de verplichting om de kaarten voor iedereen toegankelijk te maken.

De onderliggende scenario's en kaarten vinden daarnaast hun weg naar andere portalen en toepassingen. Ze worden ontsloten via onder meer het Landelijk Informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO), de publiekswaarschuwingssite Overstroomik.nl en de KlimaatEffectAtlas. Zo kunnen zowel professionals als burgers de informatie gebruiken in hun werk of bij de voorbereiding op overstromingsrisico's.

Dit brede gebruik onderstreept het belang van goed beheer en voortdurende actualisatie van de scenario's en kaarten. In de communicatie en verdere ontwikkeling wordt daarom nadrukkelijk de samenwerking gezocht met het programma LVO (Landelijke Voorziening Overstromingsinformatie). Daarmee wordt geborgd dat de publicatie van de ROR-kaarten niet het eindpunt vormt, maar een tussenstap naar continue verbetering van het inzicht in overstromingsrisico's.

Om dit te markeren en de samenwerking verder te versterken, wordt begin 2026 een gezamenlijke dag georganiseerd door de werkgroep Kaarten, IMPRO en LVO.